

De verwisseling van postpaarden bij een bamboe-brug in Demak.

TECHNIEK VAN DEN INLANDER

DOOR POEPOET BAJOE

Er zou over de techniek van den inlander op Java meer te zeggen zijn dan deze pagina kan bevatten. De inlander toont zich op zoo velerlei gebied een bekwaam technicus, dat er alle reden is om te zwijgen als we meenen hem door de wonderen van onze techniek te hebben overbluft.

Hij wordt er zonder twijfel door overbluft; maar hoe snel heeft hij zich niet ingedacht in de dingen, die wij als wonderen tot hem brachten.

Wat zit een inlandsche chauffeur met een gemak en een zekerheid achter het stuur van een auto; wat gaat een huisbediende niet vrijmoedig met de telefoon om, — en genoeglijk zullen wij straks in den kampong den loudspeaker hooren zingen als Simin afstemt op Berlijn of op Huizen!

En hoe kort is het nog geleden, dat we in een rijtuig met postpaarden over den weg van Daendels joegen, vertrouwend op den uitmuntenden Javaanschen koetsier, die langs ravijnen en over zwiepende bamboe-bruggen in onafgebroken draf de paarden voortzweept.

Bruggen, zooals we er hier een in het Demaksche laten zien, waar in de omgeving de postpaarden verwisseld werden, waren er in groot aantal. De koetsier minderde er nooit zijn snelheid voor; en als het water breed of de afgrond diep was, mocht de reiziger in doodsangst de brug verwenschen, maar dat was de eenige vrijheid, die hem gelaten werd.

Zoo goed als nooit was de overtocht een mislukking.

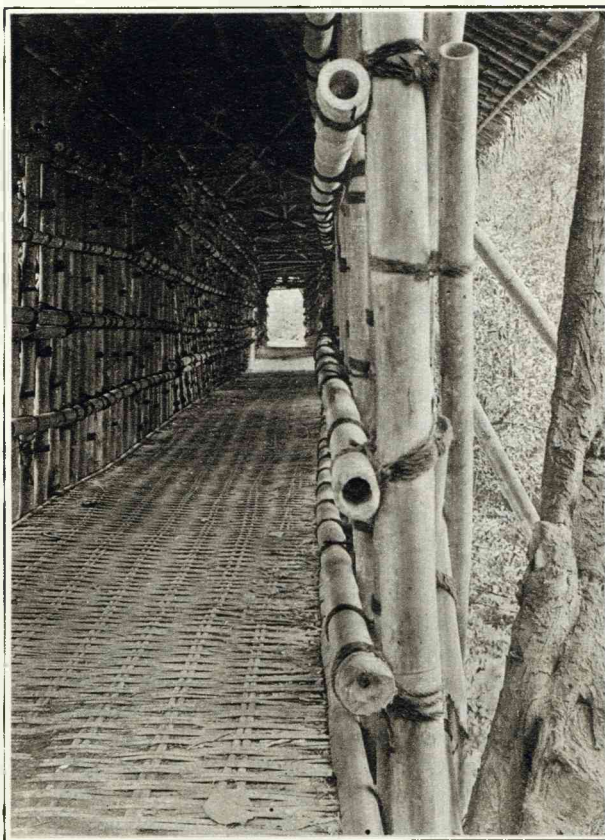
Toch waren die platte, sterke bamboe-bruggen niet het mooiste voorbeeld van Javaansche bruggenbouw-kunde. De ge-

heel afgesloten loopbruggen, die over hooge en diepe ravijnen werden geslagen — zooals wij er hier een hebben afgebeeld — zijn van een zoo bewonderenswaardige constructie, dat onze technici bij de eerste aanschouwing óók verbluft konden zijn.

Spijkers worden niet gebruikt; ze zijn ook in de bamboe-stammen moeilijk te verwerken, zoodat de geheele bouw van een brug op een vernuftig bind-systeem berustte. Maar daardoor behield het geheele bouwwerk een groote veerkracht, die duurzaamheid ten goede kwam.

Door de wijziging en de uitbreiding van de verkeersmiddelen zijn de kunstige inlandsche bouwwerken aan de hoofdwegen niet meer bruikbaar. De trein heeft het in de eerste plaats noodig gemaakt, dat er andere rivier- en ravijn-overbruggingen kwamen. Zooals de trein nu over een ravijn gaat, is dat voor ons gevoel veiliger dan zooals het postrijtuig het deed over de zwiepende en zwaaiende bamboe-brug. Maar veilig zijn en waren ze beide. Het is ten slotte een kwestie van vertrouwen.

Bij de spoorweg-viaducten is het natuurlijk niet kunnen blijven; het uitgebreide auto-verkeer heeft ook het bouwen van andere bruggen noodig gemaakt. Zóó talrijk als in ons waterland behoeven ze niet te zijn, maar ze moesten er toch komen en ze moesten de oude, so- lide en bewondering wekkende schepingen van den inlander verdringen.

Een typisch inlandsche brug.